

# KANATLANINCA UÇAR

## BİR

Okuldan geliyordum. Eve yaklaşınca köpeğimiz Dörtgöz beni gördü, koşarak gelip üstüme atladı. Havlayarak bir şey anlatmaya çalışıyordu. Annem avlu kapısında beni bekliyormuş. Elindeki zarfı gösterip, "Ablandan mektup geldi oğlum," diye bağırdı. Hemen kapının eşiğine oturduk. İçeriye seslendi, babam da geldi. Ablam, gelin olup gittikten sonra köye hiç gelmedi. O'nu çok özlemiştik.

Mektubu okudum, annemle babam dinledi. Annem burnunu çekerek sessizce ağlıyordu. Babam şapkasının siperini kaşlarının üstüne yıkmış, sigara üstüne sigara yakıyordu. Arada bir "Acele etme, tane, tane oku," diye beni uyarıyordu. Ablamların kendi evlerine taşındıklarını, kiradan kurtulduklarını duyunca, "Dur hele, orayı bir daha oku," diye yeniden okuttu bana.

Mektup bitince, "Aferin bizim damada," diye se-



Desain DENYRAL

vindi. Annem mektubu aldı, elinde tuttuğu zarfa koydu, öptü, kokladı, göğsüne soktu. "Hepinizi çok seviyorum, ama Haççem ilk gözağrım," diyerek kalktı. Ne zaman Hatice Ablamın adı geçse, hep böyle derdi. O'nu benden fazla sevdiğini düşünerek anneme kırılır, ama belli etmezdim. Mehmet Ağbim duysa, belki o da gücenirdi anneme. Kardeşim Zeynep küçüktü, böyle şeyleri bilmezdi.

O hafta boyunca mektubu kaç kez okuduğumu saymadım. Teyzelerim, halalarım, ninem, komşu kadınlar tek tek geldiler ve mektubu tekrar tekrar okuttular. En çokta, ablamın, "Bir yolcumuz var," diye yazdığı cümleyi okuduğum zaman seviniyorlardı. Bunun ne demek olduğunu bilmiyordum. Anneme sordum, "Ablan hamileymiş," dedi. Ben de çok sevindim.

Mektup geldiği gün, sokağa çıktığımda sevincimden uçuyordum. Ablam, okullar kapanınca benim İstanbul'a gelmemi istiyordu. Enişteme sormuş, o da gel-sin demiş. Hemen koşup arkadaşlarımla paylaşmak istedim sevincimi. Bıdık Murtaza ile Hasolarm Hıdır'ı buldum. Üçümüz birlikte Üçpınarlar'daki bizim bağa dut yemeye gittik.

Karnımız doyunca, karadutları sıkıp sıkıp birbirimizin yüzünü gözünü boyadık. Sonra bizim bağdan Üçpınarlar'a kadar koşup, yarıştık. Ben birinci geldim. Elimizi yüzümüzü yıkayıp köye döndük. Gelirken yolda Bıdık Murtaza, "sen İstanbul'dan gelmezsin artık,"

dedi. Temelli gitmiyorum ki, gezmeye gidiyorum dedim. Evlerinde konuşulmuş; Murtaza'nın ninesi, benim bir daha geri gelmeyeceğimi söylemiş. "Şehir kasabından kemik yalayan it, bir daha köye dönmez," demiş. Geleceğime söz verdim, yemin ettim. İnanmadılar.

Murtaza, "İstanbul'da güzel kızları görünce, sen Hacer'i de unutursun," dedi. Hıdır, "Hacer'i o unuttursa, Haşim ne güne duruyor," deyince bir tekme salladım, kaçtı. Hacer'le aynı sınıftayız. İyi arkadaş olduğumuzu biliyorlar ya, benimle dalga geçip durdular.

Köye girince Deli Döne ile karşılaştık. Hıdır, Döne'yi görünce arkamıza saklandı, görmesini istemedi. Neden saklandığını sonra anlattı. Bir gün, babasının sigarasından bir tane almış, içine barut doldurmuş, Cebinde saklamış, Döne'ye rastlayınca vermiş. Döne kibriti çakınca, pofff... Yüzü gözü yanmış. O günden sonra, Hıdır'ı görünce kovalıyormuş.

Ertesi gün okula gidince öğrendim, babam da kahvede arkadaşlarına söylemiş. Kısa sürede köyde herkes duymuş benim İstanbul'a gideceğimi. Daha sonraki günlerde, köyde dolaşırken beni görenler kendi aralarında konuşup, gülüyordu. Yanımdan geçerken başımı okşayıp, sevenler bile oldu. Olanları babama anlattınca güldü. "Oğlum," dedi, "bu köyde İstanbul'u görmüş olanların sayısı, iki elin on parmağını geçmez. Sen bu yaşta göreceğin için şanslısın. O yüzden sana imreniyorlar."

Köyümüzden İstanbul'a yerleşmiş olan tek kişi Zülküf eniştemmiş. Bir lokantada şefgarson olarak çalışıyormuş. Gidip görenlerin söylediğine göre, eniştemin çalıştığı lokanta çok büyükmüş. Çok para kazandığı da belli, çünkü ara sıra bize de para gönderiyordu. Bizi çekemeyenler köyde şöyle bir yalan yaymışlar. Sözde, Mehmet Ağbim PKK'ye katılıp dağa çıkmış. O paraları da Zülküf eniştem değil de, Mehmet Ağbim gönderiyormuş. Benim Mehmet Ağbim hiç öyle kötü işler yapar mı? Öyle bir şey olsa, annem bilmez miydi? Bana dediğine göre, Mehmet Ağbim işçi olarak Almanya'ya gitmiş, "tedi yıldır orada çalışıyormuş. Ben Mehmet Ağbimi hayal meyal hatırlıyorum. Şimdi görsem belki tanıyamam.

Bazen aynanın kenarındaki fotoğrafını alıp öpüyorum. Mehmet Ağbimi çok seviyorum. Anneme soruyorum, niye mektup yazmıyor diyorum. Mehmet Ağbimden söz edince annem hemen ağlıyor...

Annemle babamın beni İstanbul'a gitmeme karar vermeleri kolay olmadı. Annem gitmemi istemiyordu. "Ben küçük Hasan'ımın, kara gözlümün özlemine dayanamam," diyordu. "Hem de o benim dizimin direği," diyordu. Yalan da değildi. Küçük kardeşim Zeynep'e ben bakmasam, annem ev işlerini yetiştiremezdi. Babam annemin gönlünü yapmaya çalışıyordu: "Oğlan bu yıl ilkokulu bitirecek.

Şehirde ev kiralayıp okutacak gücümüz yok. Köyde kalsa ne iş yapacak? Köydeki gençlerin başına gelenleri bilmiyor musun?" diyordu. Annem, "Koklamaya doyamadığım yavrularım... Canımın parçaları... Birer birer kayıp gidiyorlar elimden," diyerek ağlıyordu. Annem ağladıkça babam sinirleniyordu. "Ölünceye kadar dizinin dibinde oturacak değiller ya... Kuşlar kanatlanınca yuvasından uçar be kadın..." diyerek anneme kızıyordu.

Annemin ağladığım, üzülüğünü görünce, gitmek istemedim. Babam evden çıkınca, bu düşüncemi anneme açıkladım. "Baban haklı oğlum, sen bana bakma," dedi. İstanbul'a gitmeliymişim. Zülküf eniştem bana iş bulabilirmiş. Çalışıp kendimi kurtarabilirmişim. Annem izin verdi ama, ondan ayrılmak zor geliyordu bana. Evde yalnız kalınca, annemle birbirimize sarılıp ağlaşıyorduk.

O günlerde, yattığım zaman hemen uykum gelmiyordu. Gözlerim kapalı düşünüp duruyordum. Bir akşam annemle babam konuşuyorlardı. Annem, "Bak, dinle..." dedi. "O baykuş gene ötmeye başladı... Her akşam gelip ceviz ağacına tünüyor..." Babam susuyordu.

Annem kaygılı bir sesle konuşmasını sürdürürdü. "Kötü kötü rüyalar görüyorum, korkuyorum..." Babam sesini yumuşattı, "Ne yapalım, alınımıza ne yazıldıysa, başımıza gelecek..." dedi. Annem yalvarır gibi konuşmaya başladı. "Televizyonlar her gün İstanbul'u gösteri-

yor. Orada yaşıyan bir çok köylü görüyorum. Keçilerini, tavuklarım bile götürmüşler... Biz de İstanbul'a göçsek diyorum. Herkes nasıl geçiniyorsa, biz de öyle geçinirdik." Babam, "Olmaz, ben köyden gitmem," diye bağırdı. Babam eskiden böyle birden parlamazdı. Annem ağlamaklı oldu. "Zaten sen, beni hiç dinlemezsinki..." dedi yavaşça.

Babam sustu, karşılık vermedi. Annemin İstanbul'a göçelim demesi benim de hoşuma gitti. Kalkıp babama yalvarmak istedim ama, korktum. Biraz sonra babam konuşmaya başladı. "Köyde az da olsa toprağımız, bağımız, bahçemiz var. Satsak para etmiyor. Sahipsiz toprak, öksüz çocuk gibidir. Gelen geçen zarar verir. Senin dediğin gibi herkes şehirlere göçerse, sonra nasıl doyar karnımız?" dedi. Annem karşılık vermedi. İçini çekip sustu.

Annem ne kadar haklıymış!... Keşke, babam sözünü dinleseydü... Aradan çok geçmeden bir gece evimizi bastılar. Gürültüleriyle uyandım. Kalkıp yatağın içinde oturdum. Evimizin içine eli silahlı adamlar dolmuştu. Birisi babamla konuşurken, diğerleri evimizi aramaya başladılar. Korkudan yerimden kalkamadım.

Uzun boylu, bıyıklı bir adam silahım bana doğrultup, "Söyle, Mehmet Abin bugün eve geldi mi?" diye bağırdı. Gelmedi... Gelmedi... diyerek ağlamaya başladım. Korkudan altıma işemiştim. Annem koşup yanına geldi. O adama Kürtçe küfretti. O sırada Zeynep'te



S. E. WITBOK

uyanmış, ağlıyordu. Babamla konuşan adam yakasından tutmuş babamı sallıyordu. Ne söylediğini duymadım. Sonra çıkıp gittiler.

Annem Zeynep'i kucagina alıp susturmaya çalıştı. Babam olduğu yere yığılıp kalmıştı. İşte o gece, Mehmet Ağbimin PKK'ye katıldığını öğrendim. Organı başıma çekip saatlerce ağladım.

Üç gün sokağa çıkamadım, okula gitmedim. Babamın niye öyle asık suratla dolaştığını da biliyorum artık. Babam, son yıllarda hep düşünceli ve dalgın dolaşıyordu. Aslında çok konuşan, şakacı biri değildi, ama şimdiki gibi asık suratlı da değildi. Bir gün, dayımla televizyonda haberleri izlerken, "Bu nasıl iştir, kardeşi kardeşe kırdırıyorlar," diye kızdılar, küfrettiler.

Niye öyle dediklerini, niye kızıp, küfrettiklerini şimdi daha iyi anlıyordum. Çünkü, dayımın oğlu Şehmuz Ağbim askerdi ve iki yıl önce şehit olmuştu. Ama kimlere kızdıklarını bilmiyordum. Sormaya da cesaret edemiyordum. Babam bana kötü davranmazdı, beni hiç dövmezdi. Ama yine de korkardım ondan.

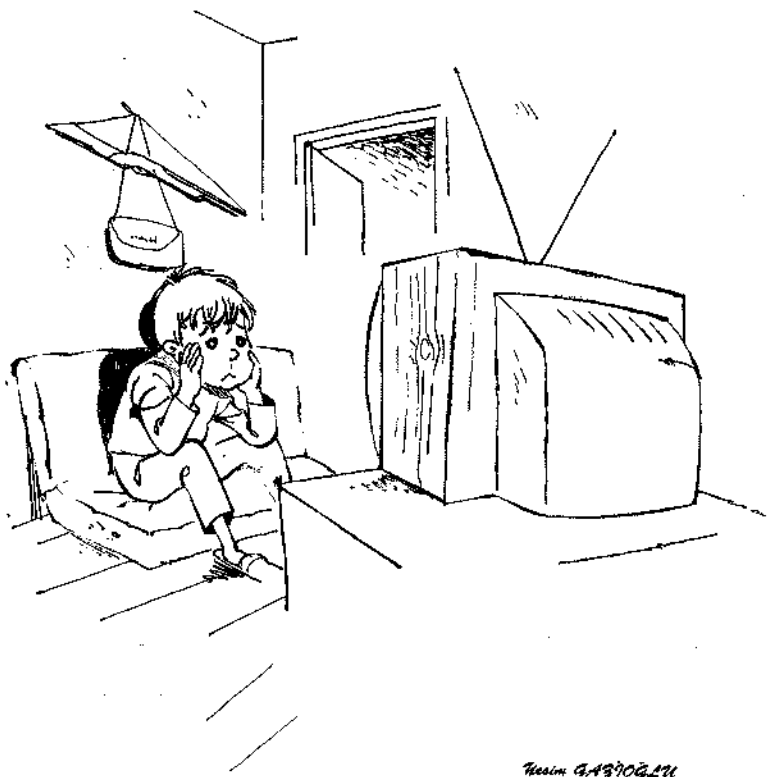
Yalnız babamla dayım değil, öğretmenlerimiz de adlarını söylemeden birilerine kızıyorlardı. Bir gün, bizim öğretmenle, öbür sınıfın öğretmeni konuşurken duydum. "Mezarlıklar ve hapishaneler gençlerle doldu. Gök ekini biçer gibi biçiyorlar gençleri," demişti öğretmenim.

Büyüklerimiz bizlerden gizlemeye çalışsalar da, televizyonlar her şeyi gösteriyordu. Okulda arkadaşlarla kendi aramızda konuşuyorduk. Bizden gizlemelerine gerek yoktu. PKK'lilerin köyleri basıp suçsuz insanları öldürdüklerini, askerlerimizin de onları öldürdüklerini biliyorduk biz. Ama neden savaştıklarını bilmiyorduk. Biz, savaştan nefret ediyorduk. Keşke, televizyonlarda savaş haberleri yerine, daha güzel haberler olsaydı... Keşke, savaşlar hiç olmasa, insanlar hiç ölmeseydi...

Okul kapanmış, diplomamı almıştım. Artık İstanbul'a nasıl gideceğimin planlarını yapmaya başlamıştı babam. En iyisi trenle gönderelim çocuğu diye kendi kendine söyleniyordu. Karayollarında çok kaza oluyor, trenler daha güvenli ve ucuz diyordu. Annemle babam konuşmuşlar, benim tek başıma gitmemi doğru bulmamışlar. İstanbul'a gidecek olan tanıdık birini bulacakmış babam.

Bir akşamüstü avluda Zeynep'le oynuyorduk. Annem de ahırın önünde ineğimizi sağıyordu. Babam ayağıyla dış kapıyı vurdu, koşup açtım. Elinde karton kutularla gülerek girdi. Akşam yemekte konuşurken, babamın niye neşeli olduğu anlaşıldı.

Sultan Teyzemin köyünden Korucu Bekir Amca İstanbul'a gidecekmiş. Ben de onunla gidecekmişim. 4 temmuz, Pazar günü Diyarbakır'dan Güney Ekspresi'ne binecekmişiz. Annemin gözleri doldu hemen. Bana baktı, ağlamasın diye gülmeye çalıştım, ama ner-



deyse ben de ağlayacaktım. Daha yemeğimi bitirmeden sofradan kalktım.

Odama geçerken babam, "Çocuğun önünde öyle şeyler yapma, diye kaç defa söyledim sana," diyerek anneme kızdı. O gece gözüme uyku girmedi. Annemin çaresiz bakışları gözümün önünden hiç gitmiyordu.

Annem, ablama göndereceği şeylerin hazırlığını yapmaya başlamıştı. Küçük küçük torbalara koyduğu bulgur, mercimek, nohut, pestil, kuru üzüm, tulumpeyniri gibi yiyecekleri büyükçe bir karton kutuya yerleştirdi. Babam gördü, "Bu kutuyu kim taşıyacak be kadın," dedi. Daha küçük iki kutu buldu, anneme söylenerek onlara koydu torbaları. Benim yol azığımı, ayrı bir torbaya koymasını söyledi. Paramı koymam için gömleğimin içine bir cep dikmişti, annem. "Nüfus kağıdını, diplomanı da bu cebe koyarsan, orada gerekli olabilir," dedi. Yıkayıp, ütülensin diye yatağın altına serdiği pantolonum kısalmıştı.

Ertesi gün, ben bu pantolonu giymem, dedim. Annem kızdı, "Giymek zorundasın, başka yok," dedi. "Sırık kadar oldun, bilmeyen de on beş yaşında sanacak..." Bir tanede kazak giydirmek istedi bana. Bu sıcakta kazak mı giyilirmiş diye karşı çıktım. Babam duymuş söylediklerimi. "Giymezsен yanında bulunsun," dedi. Soğuk memleketlerden geçecekmişiz. Geceleri üşürmüşüm.

O sırada, Yukarı Mahalle'den, Sıdika Teyzemin

komşusu yaşlı bir teyze geldi. Elinde beyaz bir torba vardı. Yan Kürtçe, yarı Türkçe konuşarak niye geldiğini anlatmaya çalıştı. Torunu İstanbul'da askermiş. O'na çorap, kazak falan göndermek istiyormuş. Benim götürmemi istedi. Annemle babam bakıştılar. Babam, "Hasan İstanbul'u bilmez. Nasıl götüreceksin?" dedi. Yaşlı teyze eniştemin çalıştığı lokantaya bırakırsam, torununun gelip oradan alabileceğini söyledi. Annem, "Tamam, tamam, götürsün..." diyerek torbayı aldı elinden. "Allah o günleri bana göstermedi," diyerek yerindi. Yaşlı teyze "Allah sizden razı olsun," diye dualar okuyarak çıkıp gitti.

Ayrılık günü gelip çattı. Sabah erkenden bütün akrabalarımızı ve arkadaşlarımı dolaşarak vedalaştım.

Hacerler'in evinin önünden iki kez geçtim, ama kapıda pencerede gözükmedi.

Öğretmenime de uğrayıp elini öptüm. O da gözlerimden öptü. "Hadi bakalım, yolun açık olsun," dedi. Tam kapıdan çıkarken arkamdan seslendi, döndüm. "İstanbul'da dolaşırken dikkatli ol. Karşıdan karşıya geçerken trafik ışıklarından gözünü ayırma. YIŞII ışık yanmadan yürüme," dedi. Dikkat ederim öğretmenim, deyip ayrıldım.

Eve geldiğimde annemle babam tartışıyordu. Annem, sizinle Diyarbakır'a geleceğim diyordu. Babam, yol çok uzak, boşuna yorulma diye annemi vazgeçirmeye çalışıyordu. Sonuçta annemin dediği oldu. Zey-

nep'i de alarak bizimle gelecekti. Minibüs kapımızın önünde durdu. Eşyaları taşımaya başladılar. Ben, evin odalarına, ahıra, samanlığa girip girip çıktım. Bir şey arıyor da, ne aradığımı bilmiyor gibi dolaştım. Dörtgöz, merakla bizi izliyordu. Tam arabaya bineceğimiz sırada kesik kesik havlamaya başladı. Koşup tuttum, kucağıma aldım. Elimi yüzümü yalıyordu. Minibüs yürüyünce ninem arkamızdan kovayla su döktü. Benim aklım Dörtgöz'deydi. Köyden uzaklaşmcaaya kadar arkamızdan koştu. Ağlamak geldi içimden, ama ağlayamadım.

Diyarbakır'a yaklaşınca askerler minibüsü durdurdu, bütün torbaları, kutuları didik didik aradılar. Nüfus kağıtlarına bakarken babamın yüzü sarardı. Annem dualar okuyordu. Öyle korktum ki...

Diyarbakır'a girince babam şoföre söyledi, bizi tren istasyonuna kadar götürdü. İstasyon çok kalabalıktı. Eşyalarımızı, kapısında "Bekleme Salonu" yazan odaya taşıdık. Bir köşeye oturduk. Babam kapının önünde Bekir Amca'yı bekliyordu. Zeynep çişim geldi deyince, ne yapacağımızı bilemedik. Koşup babamı çağırdım. Ben eşyaları bekledim onlar gitti. Dönünce annem, "Tövbe... Tövbe..." diye söyleniyordu. "Tuvalette paralı olur muymuş?" diye kızıyordu.

O sırada Bekir Amca'da geldi. Bekir Amcayla babam biletlerimizi alıp yanımıza geldiler. Babam, "Bekir amcan seni eniştenin lokantasına kadar götürecektir," dedi. Annem de, "Kurbanın olayım Bekir kardeş,



S. En MTRQTK

Hasan'ım sana emanet, ona göz kulak ol," diye yalvarıyor, bir şeyler söylüyordu. Onlar konuşurken babam beni kenara çekti, konuştuk. Trende tanımadığım kişilerden yiyecek, içecek bir şey almamamı söyledi. Trenlerde yankesiciler, hırsızlar dolaşmış.

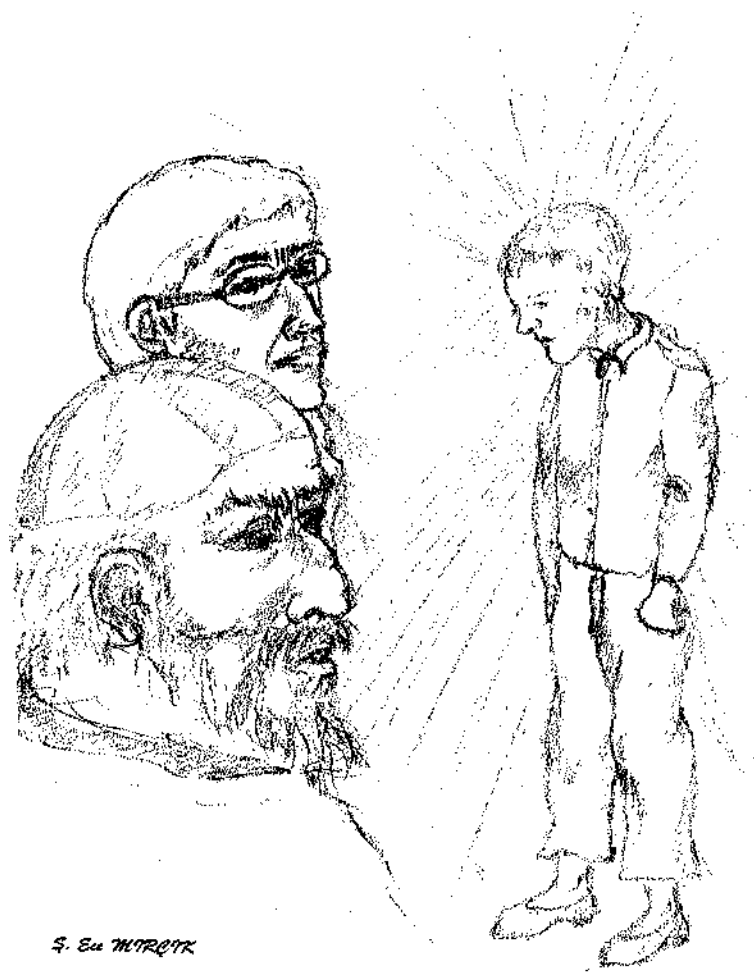
Yiyeceklerin içine koydukları ilaçlarla yolcuları uyutup parasını alıyorlarmış. Tanımadığım kişilerin çantasını, paketini taşımamalıymışım. Şunu biraz tutar mıym deseler bile kabul etmemeliymişim. Çünkü, o şekilde çocuklara uyuşturucu taşıtan kötü adamlar da bulunmuş trenlerde. O sırada annemin elinden kurtulan Zeynep'te yanımıza geldi. Babam para verdi, "Haydi gidip simit alın," dedi. Zeynep'in elinden tutup dolaştırdım. İstasyonda insandan çok eşya vardı. İntaklar, yorganlar, bavullar...

Bir de, asker ve polis çoktu. Ellerinde kocaman silahları vardı. İkişer ikişer dolaşıyorlardı. Karşılaşınca yüzümü çevirdim. Yüzlerine bakmaya korktum. Oturacak yerler dolmuştu. Yerlere bağdaş kurup oturanlar bile vardı. Bir kadın kucağında küçük çocuğunu emziriyordu. Zeynep onu görünce, "Bebek... Bebek..." diye sevmeye başladı. Elindeki simitten bir parça koparıp uzattı. Kadın güldü, "O simit yiyemez canım," dedi. Trenin düdüğü duyuldu, ardından gürültüsü geldi. Herkes koşuşmaya başladı. Annem telaşlandı. Bekir Amca saatine baktı, "Saat on bir buçukta kalkacak, daha yirmi dakika var," dedi. Bekir Amca öyle deyince Annem, "Gel hele sana söyleyeceklerim var," dedi.

Beni dizine oturttu. "Haççeme kucak dolusu selam götür," dedi. "Doğum yaklaşınca ağır bir şey kaldırmayın. Loğusalığı çıkıncaya kadar alınma kırmızı bir bez bağlasın..." Sonra, dalıp gitti bir an. Kendi kendi ne mırıldanıyordu. "Elim kırılıydu da, o tokat vurmayaşydım..." dediğini duydum.

Annemin niye öyle dediğini biliyorum ben. Daha ben doğmadan bir tane kardeşimiz ölmüş. O'nun adını bana koymuşlar. Annem anlatmıştı; kardeşim nereye gitti diye günlerce ağlamış ablam. Bizim köyde çocuklar ölünce, "Ne yapalım Allah verdi, Allah aldı," derlerdi. Ablama da öyle demiş annem. Ablam, kardeşini aldığı için Allah'a küfretmiş. Annem ablama bir tokat vurmuş. Hatice Ablam ilk okulda okurken, kardeşinin hastalanıp öldüğünü öğrenmiş. Kardeşimi niye doktora götürmedin diye babama kızıyormuş. Büyüyünce doktor olacağım, küçük çocuklar hasta olunca onları kurtaracağını söylemiş.

Babam, "Hadi, bırak çocuğu tren kalkacak," dedi. Annemin, babamın ellerinden öptüm, Zeynep'i kucığıma alıp, trene kadar kadar getirdim. Annem yine ağlamaya başladı. Trene binip yerlerimizi bulduk. Babam eşyalarımızı taşıyıp yerleştirdi, indi. Tren kalkıncaya kadar pencereden birbirimize bakiştık. Acı acı çalan kalkış düdüğünü duyunca, babamın da mendilini çıkartıp gözlerini sildiğini gördüm. Ben de ağlamaya başladım. Tren yavaş yavaş yürüdü. Gözden uzaklaşmıca kadar onlara baktım.



S. E. MTRQTK

## SKİ

Pencerenin önünde dikilip kaldığımı gören Bekir Amca, "Hasan gel otur artık," dedi. Kenara çekildi, pencere tarafında bana yer açtı. Gözlerimi silerek yerime oturdum. Diğer yolcuların meraklı bakışlarla beni süzdüklerini görünce, başımı öne eğdim. Daha önce trene hiç binmemiştim. Oturduğumuz yer küçük bir odaya benziyordu. Dörder kişilik karşılıklı iki sıra oturma yeri vardı. Koltukların minderleri eski ve kirliydi. Başımızın üstünde bavulları, eşyaları koyacak yerler bulunuyordu. Tavandaki lambaları görünce, elektriğin nereden geldiğini düşünüp durdum. Benim karşımda kravatlı, temiz giyimli bir amca oturuyordu. O'nun yanında sakallı, takkeli bir amca oturmuştu. İki tanede genç ağbi vardı. Onlar kendi aralarında konuşuyorlardı.

Sakallı amca hiç konuşmuyor, sürekli teşbih çekiyordu. Bekir Amcayla, kravatlı amca konuşmaya başladılar. O da İstanbul'a gidiyormuş. Emekli öğretmenmiş. Diyarbakır'da öğretmen olan kızını görmeye gelmiş. Benim yaşımda bir tane torunu varmış. Cebinden bir fotoğraf çıkartıp, Bekir Amcaya verdi.

Torununun fotoğrafıymış. Bekir Amca da bakıp bana uzattı. Üstünde mavi okul önlüğü, beyaz yakası vardı. Herhalde okulda, Atatürk büstünün önünde çekilmişti. Güzel bir kıza benziyordu. Fotoğrafa bakıp geri verdim. Fotoğrafi cüzdanına yerleştirip cebine koydu. O amcanın yanında oturan sakallı amca, göz ucuyla fotoğrafa bakarken birden kaşları çatdı, yüzü ekşidi.

Sakallı amcanın, fotoğrafı görünce kaşlarım neden çatıldığını anlayamadım. Bekir Amcaya sordum, parmağını dudağına götürüp "sus!" işareti yaptı. Sakallı amca gözünü bana dikti, kızgınca bakıyordu. "Söyle bakalım, İslamın şartı kaç?" diye azarlar gibi sordu bana. Korktum... Ne diyeceğimi bilemedim. Biliyordum ama söyleyemedim. Bekir amca, "Hoca o daha çocuk... Büyüyünce öğrenir," dedi. "Ağaç yaşken eğilir birader," diyerek onu da azarladı.

İstanbullu amca araya girdi. "Ağaç yaşken eğilir ama, fazla zorlanırsa kırılır" dedi. "Ayrıca, çocuğa öyle bir soru sormaya hakkınız yok," dedi.

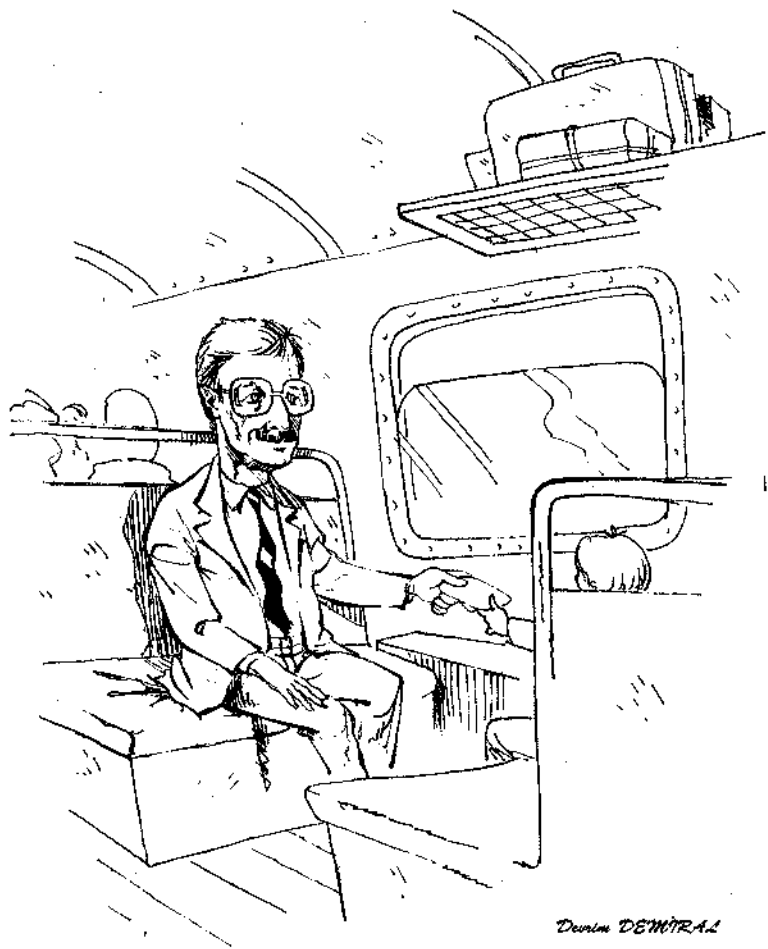
Sakallı amcanın parmakları hızlandı, teşbihinin şakırtısı çoğaldı. Sakallı amca benden hoşlanmadı galiba! Ben ona ne yaptım ki? Benim halamın kocası da cami hocası. O beni çok severdi. Ben de onu çok seviyorum. Evlerine gittiğim zaman bana derslerimle ilgili sorular sorardı. Bilmediklerimi söylerdi. Genç ağbilerden zayıf olanı, sakallı amcaya ters ters baktı. Bir şey söyleyecekti ama vazgeçti.

Bir sessizlik çöktü ortalığa. O sırada Bekir Amca sigara içmek için koridora çıktı. İstanbullu amca benimle konuşmak istedi. Adımı, kaç kardeş olduğumuz, babamın ne iş yaptığım falan sordu. Ben de söyledim. Ama Mehmet Ağbimin PKK'lı olduğunu söylemedim. Almanya'da çalışıyor, dedim. O'na yalan söyledim.

O anda öğretmenim gözümün önüne geldi. Bize, yalan söylemenin çok kötü bir şey olduğunu öğretmişti. Ama ben yalan söylemek zorunda kaldım. Gerçeği söylemeye korktum. Çok iyi bir amcaydı. Bana bisküvi verdi.

Alırken babamın söyledikleri aklıma geldi ama, o öyle birine benzemiyordu. Hem de almasam ayıp olur diye düşündüm. Bekir Amca gelip yerine oturmuştu. Az sonra gıcırtilı sesler çıkartarak tren durdu.

Bekir Amca merakla yüzüne baktığımı görünce, "Yolçatı istasyonu'na geldik," dedi. Kalkıp pencereden dışarıya baktım. Küçük bir istasyondur. Resmi giysili,



şapkalı görevliler düdük çalıp duruyordu. Trenden inenler, binenler vardı. Sakallı Amcanın da orada indiğini görünce çok sevindim. Hemen koridorlara satıcılar doldu. Bekir Amca, "Bir şey istersen söyle, çekinme," dedi. Canım kiraz çekti ama utandım, söyleyemedim. Bekir Amca anladı herhalde. Bir kilo kiraz aldı beraber yedik. Tuvaletle gidip gizli cebimden biraz para çıkardım. Bir daha bir şey alırsak, parasını ben verecektim.

On dakika sonra tren yavaş yavaş hareket etti. Bizim kompartımana iki kişi daha gelmişti. Az sonra resmi giysili, şapkalı bir amca geldi. Biletlerimizi aldı, küçük bir aletle delip geri verdi. İstanbullu Amca, "Kondüktör Bey hiç aktarma olacak mı?" diye sordu. "Hayır, olmayacak," dedi. O amca gidince, İstanbullu Amca bana döndü, "Bunlara kondüktör derler.

Trenlerde bilet kontrolü yapar, düzeni sağlarlar. İşleri zordur," dedi. Sonra, genç ağbilerle konuşmaya başladı. O ağbiler askermiş. Askerlikleri bitmiş, memleketlerine dönüyorlarmış. Anneleri onları görünce kim bilir nasıl sevinirler. Keşke Mehmet Ağbim de asker olsaydı. Askerliği bitince o da dönerdi.

Annem, "Mehmet Ağbin Almanya'dan bir gelse, kurban keçeğim," demişti bir gün. Bazen anneme çok kızıyorum. Babama da... Bana gerçeği söylemedikleri için. Ne zaman ağzımı açsam, bir şey sormak istesem, "Sen çocuksun," derlerdi, "akim ermez," derlerdi, "gü-

nahtır, ayıptır," derlerdi. O yüzden bilmediğim şeyleri sormaya çekinirdim. Ben küçükken, tüm kötülükleri gâvurların yaptığını sanıyordum. Öyle diyordu büyüklerimiz. Yağmur yağmasa, kuraklık olsa, çıplak dolaşan gâvurların yüzünden diyorlardı. Deprem olsa, suçlu yine gâvurlardı. Bunları duyuyordum, ama "Gâvur"un ne demek olduğunu bilmiyordum. Çok korkunç bir yaratık olduğunu sanıyordum. Bir gün akşam evde konuşurlarken duydum. Köyümüze orak satan bir Ermeni demirci gelmiş. "O gâvurun orakları çok sağlam olur," dedi babam. Ertesi gün gidip ondan orak alacaktı.

Köye bir gâvur geldiğini öğrenince korktum. Ama onu görmek istiyordum. Sabahleyin erken kalkıp babamı takip ettim. Kahvenin önünde orak satan bir adamın yanına vardı, konuşmaya başladılar. AaaL

Gâvur da tıpkı bizim gibi bir insanmış. Nasıl şaşırırım anlatamam. O gün, gâvurların korkunç yaratıklar olmadığını öğrendim. Bir de, Kuran'ın Allah tarafından gökten yere indirildiğini duymuştum. Hiç kimse bana nasıl indirildiğini anlatmadı. Ben de Kuran'm gökten yere pat diye düştüğünü sanıyordum. Öyle olmadığını daha sonra halamın cami hocası olan kocasından öğrenmiştim.

Bekir Amca, "Ne düşünüyorsun, dalıp gittin," dedi. Hiiiç, dedim. O sırada yeni gelen yolcular kendi aralarında Kürtçe konuşuyorlardı. İstanbullu Amca, "Türkçe konuşun da, biz de anlayalım," dedi gülerek. Birbirlerine baktılar. Yanağında çıban izi olanı, "Vallah

biz, iyi bilmiyor Türkçe," dedi. "Yoktu bizim köyde okul... Ben öğrenci, askerlikte, Ali okulunda biraz Türkçe." İstanbullu Amca nereye gittiklerini sordu. Söylediklerini Bekir Amca Türkçeye çevirdi. Onlar da İstanbul'a gidiyorlarmış. Yazın gidip inşaatlarda çalışıyorlar, kışın köylere dönüyorlarmış.

İstanbullu Amca, Bekir Amcanın korucu olduğunu öğrenince PKK'lıları konuşmaya başladılar. Can kulağıyla dinledim. İstanbullu amca, "En kısa zamanda bu pis savaş bitmeli, hem de bitecek," dedi. Nasıl sevindim anlatamam. Bekir Amca, "Herkes bitmesini istiyor ama kolay kolay biteceğe benzemiyor," deyince canım sıkıldı. Asker ağbiler konuşmaya pek istekli gözüküyorlardı. O sırada tren yavaşlayarak küçük bir istasyonda durdu.

Benim yanımdaki asker ağbinin üperdiğini gördüm. Birbirlerine baktılar, yüzleri kasıldı. Tren yürüyünce rahatladılar. Sanki bir şeyden korkuyorlar gibi, geldi bana. Sonra başka şeyler konuşmaya başladılar. Ben de annemi, babamı, kardeşimi düşündüm. Zeynep benim eve dönmediğimi anlayınca, ne yaptı acaba? *Ya Dört göz?* Kapının önünde bekleyip durmuştur. Sabahları yiyeceğini hep ben verirdim. Annem unutmuyor mu acaba?

Bir sarsıntıyla irkildim. Trenin uğultulu sesi değişti birden. Hemen kalkıp koridora çıktım. Yan tarafta masmavi sularla dolu kocaman bir göl vardı. Biraz

sonra Bekir Amca da geldi yanıma. O'na sordum. Ke-  
ban Barajı'ymış.

Eski tren yolu barajın altında kalmış. Kırkgöz  
Köprüsü diye tarihi bir köprü varmış. O da suların al-  
tında kalmış. Bekir Amca, "Ben bu yollardan çok git-  
tim," dedi. İlk gidişin de kendisinin de benim gibi me-  
rakla etrafı baktığını söyledi. Tren yolculuğunun biraz  
uzun sürdüğünü, ama zevkli olduğunu sözlerine ekle-  
di. Tren uzun uzun düdüğü çalmaya başlayınca, "Malat-  
ya'ya yaklaştık, orada yarım saat kadar durur," dedi.

Malatya'da trenden indik. Tren istasyonu çok ka-  
labalıktı. Diyarbakır'ınkinden daha büyüktü ve bakımlı-  
ydı. İstasyonun bitişiğindeki çaybahçesinde oturup  
çay içtik. Bekir Amca, "Lahmacun ister misin," diye  
sordu. Sesimi çıkarmayınca güldü. İkişer tane lahmacun  
aldı, yedik. Önümüzdeki bir masada yaşlı bir amca  
oturuyordu, "terde bir şişe su vardı. O şişeye bağlı  
hortum gibi bir şeyi ağzına götürünce, şişedeki su fo-  
kur fokur ses çıkartıyordu. Bekir Amcaya sordum. Adı  
nargile imiş. Onunla tütün içiliyormuş.

Trenin hareket edeceği duyurulunca, gidip yeri-  
mize oturduk. Ben, satıcılardan bir kilo kaysı aldım.  
Bu kadar büyük kaysıyı hiç görmemiştim. Kompartı-  
mandaki herkese verdim. Teşekkür ettiler. Tekrar kori-  
dora çıktım. Ne zaman koridora çıksam, orada birkaç  
kişi bulunuyordu.

Tiplerini sevmediğim birileri yanıma yaklaşınca içeri giriyordum. Ama Malatya'dan çıkınca yanıma gelen iki ağbiden korkmadım. Sarı saçlı olan benimle konuşmak isteyince çok sevindim. İstanbul'a ablamı ziyarete gittiğimi söyledim. Onlar da İstanbul'a gidiyorlarmış. Elazığ'da üniversitede okuyorlarmış. Mehmet Ağbim de okulda olsaydı, okusaydı, PKK'lı olmazdı herhalde diye geçti aklımdan. Benimle konuşan ağbi, söz arasında ailesini çok özlediğini söyledi. Öyleyse neden İstanbul'da okumadığımı sordum. Güldü. "Anlatması zor, büyüyünce öğrenirsin," dedi. Hem konuşuyor, hemde dışarıya bakıyorduk. Her taraf meyve bahçeleriyle doluydu. Ağaçların yaprakları hem yeşil, hem kırmızı olur mu? Ama Malatya'da öyleydi! Üniversiteli ağbiye sordum, "Gölge oyunu," dedi. Güneş batarken böyle olurmuş! Trenin durduğu her istasyonun neresi olduğunu soruyor, geçtiğimiz yerleri tanımaya çalışıyordum. Malatya'dan çıkınca büyük binalar gördüm. Önünde kamyonlar doluydu. Burası, Malatya Şeker Fabrikasıymış. Fabrikanın arazisi çok büyükmüş. Trenyolu ortasından geçiyormuş. Daha sonra birçok at gördüm. Atların bulunduğu yerin adı Sultansuyu Harası imiş. Burada yarış atları yetiştiriliyormuş.

Yol boyunca gördüğüm güzellikleri zevkle izliyordum. Trenin penceresinden bakarken yol kenarındaki ağaçlar, telefon direkleri, birbirinin peşinden koşuyormuş gibi vızır vızır geçiyordu. Sonra uzun bir tünelden geçtik. Ama bu kez korkmadım. İlk tünele girdi-

ğimizde anaam diye bağırıp, Bekir Amcaya sarılmıştım. Sonra nasıl utandım! Ne bileyim ben, tren birden karanlığın içinde kaybolunca...

Trenin ışıklarını yaktılar ama yine de korkmuştum. Ayakta yorulunca yerime oturdum. Bekir Amca "Acıkmadın mı?" diye sordu. Acıktım, dedim. "Önümüzde Çetinkaya istasyonu var. Orada durunca yeriz," dedi. Çetinkaya'ya vardığınızda ortalık kararmıştı. Trende herkes yiyeceğini yanında taşıyordu. Acıkınca da çıkartıp yiyorlardı. Herkes kendi yiyeceğinden diğerlerine de veriyordu. Biz yemeğimizi yerken İstanbullu amcaya annemin yaptığı gözlemelerden verdim. Teşekkür etti, bir parça aldı. Bekir Amca da, diğerlerine verdi. Söylemeyi unuttum. Malatya'da bizim kompartımana bir amca daha binmişti. Gözünde koyu renkli gözlük vardı. Hiç kimseyle konuşmuyor, hep gazete okuyordu. Nedense gazeteyi yukarı kaldırıp yüzünü kapatıyordu. Bir ara İstanbul'a çalışmaya giden işçi ağbiler yine Kürtçe konuşmaya başladılar, konuşmalarım dinledim. Gözlüklü amcadan söz ediyorlardı. Ondan korkmuşlardı. O'nun sivil polis olduğunu sanıyorlardı. İşçi ağbiler, polisten niye korktular acaba? Konuşmalarını Bekir Amca da duymuştu, ona soracaktım ama korktum.

Çetinkaya'dan çıkınca yine bir sessizlik çöktü bizim kompartımana. O sırada yanık yanık bir türkü sesi duyuldu. Ya bitişik kompartımandan, ya da ondan sonrakinden geliyordu ses. Türküyü, Kürtçe söylüyor-

du söyleyen. Sesi de çok güzeldi. O gözlüklü amca hemen kalkıp koştu. Diğerleri, "N'oluyor" der gibi birbirlerine baktılar. İşçi ağbilerden yüzünde çıban izi olanı, ötekine, "Bu adam, kesin polis," dedi. "Şimdi ne yapacağız?" diye sordu arkadaşı. Sessizce bakışıp kaldılar. Biraz sonra türkü kesildi.

Koridordan gürültüler gelmeye başladı. İstanbullu Amca da koridora çıktı. Az sonra dönüp geldiğinde çok öfkeliydi. "Böyle şey olmaz canım! İnsanlar ana dilleriyle türkülerini söylemeyecek mi?" diye bağırdı. Asker ağbiler yine hiç konuşmadılar. İşçi ağbilerin yüzü güldü. İstanbullu amcaya sevgiyle bakıyorlardı. Bekir Amca, "Gözlüklü Bey sivil polis galiba," dedi. İstanbullu amca inanmak istemedi. "İfok canım, sivil polisin ne işi var trende," dedi. Bekir Amca, "Beyefendi bu trenlerde her türlü pislik olur. Uyuşturucu taşıyanlar, yurt dışına kaçmak isteyen kanun kaçakları, kadın pazarlayanlar... Aklına ne gelirse bulunur. Onların olduğu yerde polis de olur herhalde. Bunda şaşılacak bir şey yok," dedi. İstanbullu amca bakıp kaldı.

O sırada Gözlüklü amca da geldi, yerine oturdu. Benim kafama bir şey takıldı. Bekir Amcanın söylediği, "Kadın pazarlayanlar" sözü, ne demektir bu? Uygun bir zamanda Bekir Amcaya soracaktım. Sivas'a yaklaştığımızı duyunca iki gün önce televizyonda gördüğüm o yakılan otel geldi aklıma. Bir korku düştü içime. Gözlerimi yumdum, başka şeyler düşünmeye çalıştım. Öylece uyuyup kalmışım.

Uyandıgımda sabah olmuştu. Bekir Amca ceketini üstüme örtmüş. "Gece Kayseri'den geçerken üşürsün diye ceketimi üstüne örttüm," dedi. Demek ki, ben uyurken Sivas'ı ve Kayseri'yi geçmiştiz. Oraları göremediğime üzüldüm. Kompartımanda ikimizden başka kimse kalmamıştı. Bekir Amca açıkladı. Tren Sivas'ta durunca, İşçi ağbiler eşyalarını alıp hemen inmişler. Gözlüklü amca da peşlerinden gitmiş.

Bekir Amcanın söylediğine göre, işçi ağbiler bir suçtan dolayı aranıyor olabilirmiş. O yüzden sivil polisi görünce kaçmışlar. Polisde kuşkulanıp onları takip etmek için inmiş olabilirmiş. İstanbullu amcayla asker ağbilerin lokantaya kahvaltı yapmaya gittiklerini söyledi. Şaka yapıyor diye güldüm. Lokantaya nasıl giderler? Meğer, bizim trende lokanta bile varmış. Bekir Amca, "Hadi, elini yüzünü yıka da, bir şeyler yiyelim," dedi. Tuvalete gidip çişimi yaptım, elimi yüzümü yıkadım.

Tren tıklım tıklım doluydu. Koridorlarda, yerlerde uyuyanlar bile vardı. Kadın, erkek, çoluk çocuk birbirine karışmıştı. Kompartımanların çoğunun kapısı açıktı. Birinde, kadın uyuyor, küçük bir çocuk memesini emmeye çalışıyordu. Utandım, hemen başımı çevirdim. Kompartımana gelince Bekir Amcaya da anlattım gördüklerimi, demeğimizi yerken, trendeki lokanta düştü aklıma. Nasıl olduğunu Bekir Amcaya sordum. Bildiğimiz lokantalara benziyormuş. İsteyen gidip orada yemek yiyebiliyormuş. Trende lokantadan

başka bir de yataklı vagon varmış. Yataklı vagonlar çok pahalıymış. Ancak zenginler yataklı vagonlarda giderlermiş. Her kompartımanda iki yatak bulunurmuş.

İçinde suyu, lavobası, aynası bile olurmuş. Yatacakları zaman, onlara battaniye, çarşaf, yastık verirlermiş. Canları isteyince, lokantada oturur, yemeklerini yerlermiş. İsterlerse içki de içerlermiş. İçki deyince, aklıma bizim komşumuz, Hacı Fatma Nine geldi. Torununun düğününde gençler bir odada gizli olarak rakı içiyorlarmış. Nasıl olduysa Fatma Nine görmüş. Bizim köyde yaşlılar içki içmenin çok büyük günah olduğuna inanırlar. O yüzden, Fatma Nine başımıza taş yağacak, Allah bizi yakacak diye korkudan düşüp bayılmış. O olaydan sonra çok yaşamadı. Zavallı Fatma Nine...

O sırada İstanbullu amca geldi. "Günaydın," deyip yerine oturdu. "İyi uyuyabildin mi," diye sordu bana. Evet, uyudum dedim. "Ama, görülecek çok şey kaçırdın," dedi. Şaka yaptığını düşündüm. Gece, karanlıkta ne görebilirdim ki? Merakla yüzüne baktığımı görünce güldü. Anlatmaya başladı. Sivas'ta tren durunca bizim kompartımana bir kadın gelmiş. Üstü başı temiz, eli yüzü düzgün orta yaşlı bir kadımmış. kendisinden para istemiş. Ankara'da hastanede yatan kocasını ziyarete gidecekmiş. Tren biletini alacak parası yokmuş. İstanbullu amca para vermediği gibi kadını terslemiş. Nasıl üzüldüm anlatamam.

Ben uyanık olsaydım, o kadına para verirdim, de-

dim. "Bunlar dilenci," dedi. "Ama bildiğimiz dilenciler gibi para istemiyorlar. İşte böyle hastalıktan söz ederek kendilerine açındırıyorlar," dedi. Ben bunları hiç düşünmemiştim. İyi de, o kadının dilenci olduğunu nasıl anladı? Ya, gerçekten dedikleri doğruysa? Çekinerek sordum. "Her gün o kadar çok karşılaşılıyor ki bunlarla, artık gözümüz açıldı," dedi. Ne diyeceğimi bilemedim. Biraz sonra asker ağbiler de geldiler. Şimdi daha neşeli görünüyordardı. İstanbullu Amca onlara takıldı. "Geleceğinizi aileniz biliyor mu?" dedi. İkisi de "Evet," dediler. "Ya sevgilileriniz? Onlar da biliyor mu?" deyince yüzleri kızardı, utandılar.

Öğleden sonra Ankara'ya vardık. Bilmediğim bir sözcük daha duydum. Rötarlı. Trenin bir istasyonda uzun süre kalması gerektiği zaman, rötarlı denilirmiş. Yani gecikmeli demekmiş. Ankara'da bir buçuk saat kalacaktıydık. Bekir Amca, "Biz inmeyelim. Herkes inince, karnımızı doyurup, öyle iner dolaşırız," dedi. Sen bilirsin dedim. Ankara Garı çok büyük ve çok temizdi, "terler pırl pırlıdı. Yürürken ayağım kayıpta düşeceğim diye korktum.

Burada da askerler gördüm. Ama onlar Diyarbakır'dakilere benzemiyordu. Ellerinde büyük silahlar yoktu. Omuzlarında kırmızı şeritler, başlarında yuvarlak, demir şapkalar vardı. Onlara inzibat deniyormuş. Büfeden su alıyorduk, İstanbullu Amca'yı gördüm. Gazete alıyordu. O da bizi gördü. "Bu gazeteyi kırk yıldır okurum," diyerek güzelce katlayıp koltuğunun altına

koydu. Birlikte dolaştık biraz. Salonlar çok büyük ve yüksekti. Ankara Garı'nda gördüğüm insanlar da, bizim oranın insanlarına benzemiyordu. Nasıl söylesem, yani yüzleri daha temizdi, beyazdı. Giysileri daha güzeldi. Sonra, bizim oranın insanları gibi sinirli, öfkeli değillerdi. Trenin kalkış duyurusu yapılıncaya kadar koşar gibi yürüyüp bindik. Tren hareket edince, koridorda dikilip Ankara'ya baktım. Geçtiğimiz küçük istasyonlara değil de, daha uzaklara bakıyordum. Öyle yüksek binalar gördüm ki, aklım durdu! Oralarda insanlar nasıl yaşıyorlar acaba? O kadar yükseklerle çıkmak için kim bilir kaç merdiven çıkıyorlar?

Tren bir istasyona girince, artık neresi olduğunu sormuyordum. İstasyonların adları kapılarında yazıyordu. Polatlı'ya vardığımızda koridora çıkıp istasyona baktım. Her yerde olduğu gibi buradada ilk göze çarpan, eli düdüklü şapkalı amcalardı. Yine telaşlı telaşlı koşuyorlar, trene biniyor, trenden iniyorlardı. Tren yürüyünce Bekir Amca da yanıma geldi. O, askerliğini Jandarma olarak Polatlı'da yapmış. "Bilmediğim köyü yoktur," dedi. Bekir Amcanın jandarma olduğunu duyunca çok şaşırđım. Bizim köyde jandarmaları hiç sevmeylerdi. O yüzden, ben küçükken jandarmaların yabancı memleketlerden geldiğini sanıyordum. Ama Bekir Amca da bizim oralı. Yını köylü? Öyleyse köylüler, kendileri gibi köylü olan jandarmaları niye sevmiyorlar acaba? Bekir Amca askerde jandarma olduğu için korucu yapmışlar. Bizim köyde korucuları da sevmi-

yorlar. Ama Bekir Amcayı sever babam. "O başkalarına benzemez, iki taraflı çalışmaz," demişti bir gün. İki taraflı çalışmak ne demekse?

Eskişehir'e yaklaşıncaya yerimize oturduk. Tren istasyonlarda durunca, yeni binenler boş buldukları yerlere oturuyorlardı. Sonra kaldırmak zor oluyordu. Eskişehir istasyonunu sevmedim. Çok eski ve bakımsız görünüyordu. Eskişehir'de bizim kompartımana üç tane genç yolcu bindi. İkisinin sırtlarında kocaman çantaları vardı. İkisinin de saçları uzundu ve kulaklarında küpe vardı. Ben onları kız sandım ama biri erkekmiş.

Öteki, kısa saçlı esmer abla Eskişehir'de okuyormuş. İstanbullu Amcayla konuşular. Uzun saçlı olanlar turistmiş. Denizli'den, Pamukkale'den geliyorlarmış. Ben daha önce hiç turist görmemiştim. Ama Hatice Ablam görmüştü. Annemi Diyarbakır'a doktora götürdüğü gün, orada görmüşler.

Akşam eve gelince, annemin yaptıklarını anlatıp hepimizi güldürmüştü. Annem yarı çıplak turistleri görünce, "Tövbe... Tövbe..." diyerek elleriyle gözlerini kapatmış. O turistlerden biri annemin fotoğrafını çekmek istemiş. Annem olmaz demiş, ama ablam izin vermiş. "Sen, açık saçık giyindikleri için onları horluyorsun. Ama, bu sıcakta böyle örtündüğün halde onlar seni horlamıyorlar. Üstelik seni sevdikleri için fotoğrafını çekmek istediler," diye anneme kızmış. Annem, "Günah kızım, günah," demiş. Ablam neden günah diye so-



Dennis DENYRAL

runca, "Ne bileyim kızım, bize böyle öğrettiler," demiş.

Ablam anlatırken elleriyle gözlerini kapatıyor, "Tövbe... Tövbe..." diyerek annemin taklidini yapıyordu. O akşam ne kadar gülmüştük. Hatice Ablam çok şakacıydı. Bizi güldürmek için neler yapardı. Sesi de çok güzeldi. Sultan Teyzem, "Köylük yerde ziyan oldu güzelim," derdi.

Eğer şehirde doğup büyümüş olsaydı, sanatçı olurdu diyordu. O zaman annem ah çekiyor, "Feleğin gözü kör olsun," diyordu. Ah anneciğim, şimdi ne yapıyor acaba?

Bekir Amca, "Hasan, dalıp gittin yine, aklından neler geçiyor," dedi. Annemi çok özledim, dedim. Kahkahayla güldü. "Dur bakalım, daha dün bir, bugün iki..." dedi. Yeşil gözlü asker ağbi, "Gülmeyin öyle, Hasan haklı," dedi. "Ben de annemden ilk ayrıldığım zaman, kocaman adam olduğum halde aklıma düştükçe ağlamıştım." İstanbullu Amca, "Haydi çık, koridorda dolaş biraz. Çevreyi izle," dedi. İforulmuş, sıkılmaya başlamıştım. Artık koridorda ayakta durmayı istemiyordu canım. Oturduğum yerden dışarıya bakıyordum.

Ormanların başladığı yerler, Bilecik civarıymış. Dağların arasında yılan gibi kıvrılarak gidiyordu tren. Bir kaç kez gördüğüm akarsuyun, aynı ırmak olduğunu anladığımda kendi kendime güldüm. Ovalar, dağlar, ağaçlar, yeşillikler görmeye değerdi. Bütün bu gördük-

lerim çok güzeldi. Ama annem, babam ve kardeşim hiç aklımdan çıkmıyordu. İstanbul'a yaklaşırken, ablamı düşünmeye başladım. Beni görünce nasıl sevineceğini düşündüm.

İstanbul'da ne kadar kalacağımı düşündüm. Eniştem bana iş bulursa çalışacaktım. Kazandığım parayla Zeynep'e oyuncak bebek alacaktım. Daha çok param olursa bir tane bisiklet almayı çok isterdim. Buna benzer umut ve hayallerle avunup durdum.

Sapanca gölünün yanından geçerken Güneş batmak üzereydi. Gölün kenarındaki oyun alanlarım, oralarda oynayan çocukları görünce, trenden atlamak geldi içimden. İzmit'e yaklaşırken akşam olmuştu. Trende, ikinci günün akşamına girmiştik. Şehrin içinden geçiyorduk. Dükkanlar, sokaklar, her yer aydınlıktı ve insanlarla doluydu. Gece olduğu halde korkusuzca dolaşıyorlardı. Bizim köyde, Güneş batınca kapılarımızı sürgüler, sokağa çıkamazdık. Geceleri sokaklarda köpeklerden başka kimse dolaşmazdı.

Tren istasyonunda durunca, yine satıcılar doğdu- lar. "Pişmaniye... Taze Pişmaniye," diya bağırıyorlardı. Bir kutu alıp ablama götürmek istedim, ama çok pahalıydı. Bekin Amca indi, ekmek ve domates aldı. Karnımızı doyurduk. İzmit'ten sonra gördüğüm yerler sanki birbiren eklenip bitişmiş gibiydi. Binalar, arabalar ve insanlardan başka bir şey göremiyordum. Yol hiç bitmeyecek gibi gözümde büyümeye başladı.

Çok yorulmuştum. Gözlerimi kapayıp uyuyor gibi yaptım. Tren bir istasyonda durunca bakıyor, yürüyünce gözlerimi kapıyordum. O şekilde ne kadar gittiğimizi bilemiyorum. Bekir Amcanın dürtmesiyle gözlerimi açtım. "Uyan artık, İstanbul'a geldik..." dedi. Kompartımanda herkes eşyalarını topluyor, inmeye hazırlanıyordu. Turistler çantalarını sırtlarına almışlardı, lfeşil gözlü asker ağbi ile, Eskişehirde binen abla daha önce inmişlerdi. İstanbullu Amca, "Hepimize geçmiş olsun, sağ salim geldik," dedi. Gündüz gibi aydınlıktı her yer. Haydarpaşa Garı'na ayak basınca, İstanbul'a geldiğimin gerçek olduğuna inandım.

## üç

Kocaman bir kapıdan geçtik. Deniz, o kadar yakkm gözüktü ki... Adımımı atınca içine düşecekmişim gibi korktum. Herkes koşuyordu, ben merdivenleri yavaş yavaş indim. Vapurla karşıya geçerken denizin üstünde gittiğimize inanamadım. Vapur o kadar büyüktü ki, bizim köyün bütün insanlarını alırdı içine. Başımızın üstünde uçan beyaz kuşlara simit atıyorlar, onlar da havada kapıyordu. Karanlık suların içinden, beyaz köpükler çıkıyordu. Gördüklerimi köye dönünce herkese anlatacaktım. Bana inanmazsanız, Bekir Amcaya sorun diyecektim. Gördüğüm şeyler inanılacak gibi değıldi çünkü!...

Vapurdan inince Bekir Amca bir taksi durdurdu. Eşyalarımızı koyup bindik. Şoföre, "Kumkapı'ya gideceğiz," dedi ve adresi söyledi. Arabalar sel gibi akıyordu. Birbirlerine o kadar yaklaşıyorlar ki, çarpışacaklar

diye korktum. Geçtiğimiz yerlerde çok yüksek binalar gördüm. Evlerin üstüste olduğunu düşündükçe aklım karıştı. Uzunca bir köprüden geçtik. Altında yine deniz vardı.

Şu İstanbul, nasıl bir yermiş?! Eniştemin çalıştığı lokantanın önünde durduğumuzda,, gözüme ilk çarpan, lokantanın ışıklı tabelası oldu. Kocaman harflerle AKVARYUM RESTORAN yazıyordu. Bekir Amca indi lokantaya girdi. Biraz sonra Zülküf eniştemle birlikte geldiler. Eniştem de arabaya bindi, "Şoför Bey, Zeytinburnu'na gideceğiz," dedikten sonra, "Hoş geldin Hasan," diyerek beni kucaklayıp öptü. "Ablan çok şaşıracak. Seni bekliyordu, ama bugün geleceğini bilmiyordu," dedi. Yolda giderken annemi, babamı sordu. Selamlarını söyledim.

Eve gelince ablamı görmeliydiniz. Durup durup sarılıyor, öpüyordu. Hemen bize yemek hazırladı. Bekir Amca yemekten sonra kalktı. Geç oldu, gitme dediler ama durmadı.

O gidince tekrar tekrar annemi, babamı, kardeşimi, köydeki herkesi sordu. Sonra kalktı, beni banyoya götürdü, yıkanmamı istedi. Yıkandıktan sonra, "Sen yorgunsun, yatsan iyi olur," deyip yerimi gösterdi. Yatar yatmaz uyumuşum.

Uyandığımda sabah olmuştu. Ablam mutfakta kahvaltı hazırlıyormuş. Yanına gittim, bana evin içini

gezdirdi. Ablamın evi, köydeki bizim eve benzemiyordu. Tuvalet, banyo, mutfak her şey evin içindeydi. Banyo yapmak için ocak yakılmıyordu. Musluklardan sıcak su akıyordu. Renkli televizyonları, telefonları bile vardı. Kahvaltıdan sonra balkona çıkıp oturduk. Saatlerce konuştuk. Ablam Mehmet Ağbimden hiç söz etmiyordu. O'nun PKK'ye katıldığını, benim bilmediğimi sanıyordu. Ben de söylemedim.

O akşam eve konuklan geldi. Bizim o taraflardan, eniştemin arkadaşlarıymış. Bana çeşitli sorular sordular. Bildiklerimi yanıtladım. Nedendir bilmiyorum, eniştemin arkadaşları köylerine dönmek için can atıyorlardı. İstanbul'dan kaçan kurtulur diyorlardı. Ama gelirken gördüm, trendeki yolcuların çoğu köylüydü ve İstanbul'a geliyorlardı!

Apartmanda on daire vardı. Ablam hepsiyle çok iyi anlaşıyordu. Her gün birileri geliyordu. Bazen biz de onlara gidiyorduk. Apartmandaki çocukların adları o kadar güzel ki. Özgür, Çağla, Barış, Umut, Onur, Dilek... Bu adları çok seviyorum. Bizim köyde hep eski adları, ölmüş dedelerimizin, ninelerimizin adlarını koyuyorlar. Onlar da güzel ama, bunlar daha güzel bence. Hem kulağa hoş geliyor, hem söylemesi kolay, hem de anlamlarını biliyorum. Binadaki çocuklarla arkadaş olduk.

İlk günler biraz çekindim ama sonra alıştım. Bakkalın, manavın, kasabın yerlerini öğrendim. Ab-

lam hamile olduğu için, eniştem onun fazla yorulmasını söyledi. Yapabileceğim işlerini ben yapıyordum. Annemin, babamın ve kardeşimin özlemi dışında hiçbir sıkıntım yoktu. Ablam, ben uyurken cebime para koyuyormuş. Bir kısmım harcıyor, kalanını saklıyordum.

Birlikte çarşıya çıktığımızda ablam doğacak bebeği için giysiler, eşyalar alıyordu, ben de onları taşıyordum. Bana da giysiler aldı. battığım odadaki dolabın bir gözünü bana vermişti. Eşyalarımı oraya koyuyordum. Bana bir gömleği iki günden fazla giydirmiyordu. Haftada en az iki kez banyo yapıyordum.

Bir tane diş fırçası almıştı. Her akşam yatmadan önce dişlerimi fırçalıyordum. Emekten önce ve yemekten sonra ellerimi, ağzımı yıkıyordum. Buzdolabı meyve ile doluydu. İstedğim zaman alıp yiyordum. Bir gün ablama niçin nar almadığım sordum. Nar mevsimi değilmiş. Nasılda unutmuşum. Bir kış günü ninem hastalanmıştı ve babam ona nar getirmişti. Azıcıkta bana vermişlerdi. Çok hoşuma gitmişti. Bir keresinde canım nar isteyince yalancıkta hastalanıp yatmışım. Çocuklar hasta iken canın bir şey istiyor mu diye sorduklarını biliyordum. O gün, annem ne istediğimi sorunca, nar istiyorum demiştim. Kurnazlığımı anlamış, gülmüşlerdi.

Eniştem eve çok geç geliyordu. Ablamla televizyon izleyerek onu bekliyorduk. Bazı günler eniştem gel-

meden yatıyordum. Ablam, bütün televizyon haberlerini hiç kaçırmıyordu, sonuna kadar izliyordu. Bir akşam yatacağımı uyuyamadım. Yatağın içinde oturup ağlamaya başladım. Ablam sesimi duymuş, yanıma geldi. Neden ağladığımı sordu. Annemi çok özledim dedim. Beni kucakladı, "Erkekler ağlamaz," dedi. Utandım. O gece rüyamda annemi gördüm. Çok neşeliydi. Mehmet Ağbimle konuşuyorlardı. Ama ben Mehmet Ağbimin yüzünü göremedim.

Ablamın doğumu yaklaştıkça, hazırlıklar da hızlandı. Bir bavula bezler, çamaşırlar, havlular koydular. Doğum hastanede olacakmış. Kendi aralarında konuşurken duydum, çok para gerekliymiş. Paranın miktarını duyunca aklım durdu. Hemen gidip dolabımda sakladığım paralarımı getirip enişteme uzattım. "Bu ne?" dedi. Paranız yetmezse... dedim.

Eniştem çok duygulandı, yanaklarımı okşarken eli ateş gibi yanıyordu. Bana teşekkür etti. "Merak etme yeteri kadar paramız var," dedi. Bizim köyde bütün doğumları Kara Dudu adında bir kadın yaptırırdı. Öyle hastane falan bilmezlerdi. Hatta, ben bir kadının tarlada ekin biçerken doğurduğunu bile gördüm. İki yıl önceydi. Bizim Karatepe mevkiindeki tarlaya birkaç tane kadın işçi götürmüştük. Kadınlar buğday biçiyor, babam da biçtikleri buğdayları toplayıp yığın yapıyordu. Kadınlardan bir tanesi hamileydi. Tam öğle vakti tarlada doğum yaptı. Bebeği ekmek bohçasına sarıp, buğday sığının gölgesine koydular.

O kadın, yarım saat sonra kalkıp çalışmak istedi, babam izin vermedi. Kadıncağz, o günkü ücretini tam olarak demeyiz diye korkmuş. Babam onu eşeğe bindirdi, bebeğim kucağına verdi, benimle köye gönderdi. O günkü ücretini de tam olarak ödeyeceğini söyledi. Sonra ne zaman o teyzeyi görsem, "Seni oğlumun kirvesi yapacağım," diyerek bana takılırdı.

Ablamın doğumu yaklaşınca eniştem akşamları eve erken gelmeye başladı, "temekten sonra balkonda oturuyor, çay içiyorduk. Haber saatleri gelince ikisi de hemen televizyonunun karşısına geçip oturuyordu. Bir akşam, yine haberleri izliyorlardı. Ben de odama geçmiştim.

Salondan korkunç bir çığlık geldi. Ardından ablamın ağladığını duydum. Hemen fırlayıp yanlarına gittim. Ablam düşüp bayılmıştı. Eniştem yüzüne kolonya döküyor, ayıltmaya çalışıyordu. Ne olduğunu anlayamadım. Eniştem, "Kapat şu televizyonu!" diye bağırdı. Televizyon l olarak ele geçirilen PKK'lilerin cesetlerini gösteriyordu. Ablam, herhalde onları görünce dayanamadı, bayıldı diye düşündüm. Eniştem telefon açıp araba çağırdı. Ablamı hemen hastaneye götürdük.

O gece, ablam ölecek diye dm koptu. Aylınca bebeğini kaybettiğini öğrenmiş. Tekrar bayılmış ve çok kan kaybetmiş. Hastanede bir hafta kaldı. Eve geldiğinde yüzü bembeyazdı.

Eniştem işe gitmiyordu. Evimiz komşularla, tanıdıkları dolup taşmaya başladı. Ablam sürekli ağlıyordu. Bir akşam eniştemin arkadaşları gelmişlerdi. İlelerinden biri, "Bir evden iki can gitti, kolay değil. Allah sabır versin," deyince, eniştem ona işaret etti. Sonra bana baktı.

O anda, Mehmet Ağbimin öldüğünü anladım. Ağlayarak odama kaçtım. Ablam peşimden geldi. Mehmet Ağbimin öldüğünü neden gizlediniz, diye bağırdım. Beni göğsüne bastırıp sessizce ağladı. Gözyaşları ılık ılık yüzüme düşüyordu. Demek ki, o akşam Mehmet Ağbimin öldüğünü duyunca bayılmış. O yüzden bebeğini kaybetmişti. Eniştem yanımıza geldi. İkimize de kızdı. İlk kez, İstanbul'a geldiğime pişman oldum. Mehmet Ağbimin öldüğü gün, annemin yanında olmak isterdim.

Sağ olsunlar komşu kadınlar ablamı hiç yalnız bırakmadılar. Çamaşırları, bulaşıkları yıkıyor, ev işlerini yapıyorlardı. Günlerce yemek taşıdılar bizim eve. Bir süre sonra ablam sağlığına kavuştu. Eniştem de içine döndü. Ablam artık televizyon haberlerini izlemiyordu. Hatta televizyonu açmıyordu bile. Bir gün tanımadığım bir teyze geldi. Ben izin alıp sokağa ıktım.

Dönüp geldiğimde o teyze gitmişti ama ablamın gözleri kıpkırmızı olmuştu. Ağladığı belliydi. Bazı kadınlar geldikleri zaman bebeği hatırlatıyorlar, ablamı üzüyorlardı. Hele bir tanesi vardı ki, "Vay yavrum, yaşa-

saydı şimdi şöyle olacaktı, böyle olacaktı" diye yalancıkta ağlıyordu. O'na çok kızılıyordum ama bir şey diyemiyordum.

Alt kattaki komşunun oğlu Onur gelip beni çağırıyordu. Ablamdan izin alıp onunla sokağa çıkıyordum. Onur, bana bisikletini veriyordu. Mahallemizdeki boş arsada bisiklet sürmesini öğretiyordu. Daha sonra beni başka arkadaşlarıyla tanıştırdı. Bir gün Onur, ben ve Barış, üçümüz birlikte çarşıya indik.

Orada bir ateri salonuna girdik. Onlar oyun oynadılar, ben izledim. Biraz gecikmiştik, ablam çok merak etmiş. Atari salonuna gittiğimizi söyledim ablama. "İyi etmemişsin," dedi. Ama ben oynamadım ki, dedim. "Olsun," dedi, "bir daha gitmesen iyi olur," diye uyardı beni. Başka bir gün, Onurla Barış yine gidelim dediler ama ben gitmedim. Akşam eniştem kızdı ablama. "Bırak gitsin çocuk," dedi. Ablam atari salonlarında uyuşturucu satıldığını duyduğunu söyledi.

Ben, evde sıkıldığımı, bana göre bir iş bulursa çalışmak istediğimi söyledim. Eniştem, "Bakalım, düşünürüz," dedi. Ablam benim çalışmama karşı çıktı. Benim yaşındaki çocukların çalışması doğru değilmiş. Çocukluğumu yaşamalıymışım. Eniştem ablamı dinlerken gülüyordu. Sözüünü bitirince, "Vay bee!... benim karım neler biliyormuş da benim haberim yokmuş," diyerek takıldı ablama. "Seni mahalleye muhtar yapalım," diye dalga geçmeye başlayınca, ablam, "Zülküüüüfl..." diye bağırdı. Eniştem kalkıp kaçtı odadan.

Ablamlarm karşı komşusunun beş yaşında bir oğlu var, adı özgür. Çok soru soruyor. Annesi Ümran teyze kızmıyor, her şeyi anlatıyor. Özgür, bilgisayarda oyun bile oynuyor. Bir görseniz, gözlerinize inanamazsınız. Konuşurken öyle düzgün cümleler kuruyor ki... Bir akşam onlara gitmiştik. Eve gelince, ne akıllı çocuk dedim. Ablam, içini çekti, "Bizim annemiz, babamız da okuma yazma bilseydi, tahsilli olsalardı, bizler de Özgür gibi herşeyi zamanında öğrenirdik," dedi. Sonra, derin bir "Off.." çekip, "Başımıza bu felaketler de gelmezdi," diyerek ağlamaklı oldu. Ablam haklıydı. Bizim köyde çocuklara sövmesini öğretir, başka bir şey bilmezlerdi.

Barışlar'a gittiğimde gördüm; Barış'm babası, küfürlü, Şaban filmini izlettirmedi bize. Başka bir kanalda kavgalı bir film vardı, onu da izlettirmedi.

Bir pazar günü, ablam beni deniz kenarına gezmeye götürdü. Çay bahçesinde oturduk. Ablam çay içti, bana dondurma aldı. Otururken, ablam yüzüme bakıp bakıp bir şey söyleyecek gibi yapıyor, sonra vaz geçiyordu." Abla", dedim, bana söylemek istediğin bir şey mi var? İçini çekti, yüzü kasıldı. "Sen Mehmet abini hatırlıyor musun?" dedi.

Hatırlamaz olur muyum, dedim. Bağa, tarlaya giderken beni omzunda azmi taşıdı. Bana söğütten düdük yapardı. Ayçiçeği sapma kabak takıp tekerlek yapardı. Ama, yüzünü gözümün önüne getiremiyorum.

ikiniz, uzun boylu ve çok kuvvetli olduğunu biliyorum. "İyi kalmış aklında. Dal gibiydi... Yakışıklıydı..." dedi. "Hem de çok akıllıydı. Nasıl kandırdılar kardeşimi, nasıl?... Sebeb olanların ocağı sönsün!" diyerek ağlamaya başladı. Ne diyeceğimi bilemedim. Sonra gözlerini sil-di, "Neyse, Allah onun ömrünü sana versin," dedi. "Asıl sana söylemek istediğim başkaydı, kendimi tuta-madım Mehmet abinden söz ettim. Ne yapayım, elim-de değil!

Hiç aklımdan çıkmıyor ki!..." dedi, sustu. Uzun bir süre hiç konuşmadan oturduk. Sonra yavaş yavaş konuşmaya başladı. "Seni okula yazdırsam, okur mu-sun?" diye sordu. Okurum, dedim hemen. "Eniştenle konuştuk, seni ortaokula yazdıracağız," dedi. Kalkıp boynuna sarıldım. Sevincimden ağlıyordum. "Tamam, tamam sil gözlerini" dedi.

Çay bahçesinden kalkınca eniştemin çalıştığı lo-kantaya uğradık. Mutfakta oturup yemek yedik. *Yansı* yenmemiş balıkları, çok azı yenmiş salataları, tatlıları, çöpe döktüklerini görünce içim sızladı. Bizim köyde yemeklerin çöpe atıldığını duysalar... Annem, bir ye-mek pişirir, bitinceye kadar onu yedik. Ama annemin yemekleri çok tatlı olurdu. Bir gün yemeklerinin niye bu kadar tatlı olduğunu sormuştum. "Ben pişirdiğim yemeğin içine biraz sevgi, biraz umut, birazda dostluk katarım. Onun için öyle lezzetli olur," demişti. Canım annem benim. Ablama da söyledim aklımdan geçenle-ri. "Neler bulup çıkartıyorsun öyle?" deyip güldü.

Eve gelince, ablam yorulduğunu söyleyip yatağına uzandı. Televizyonu açıp çizgi film izlemeye başladım. Biraz sonra ablam da geldi. Benimle çizgi film izledi. "Bizim çocukluğumuzda televizyonumuz yoktu; ne güzel şeylermiş bunlar!" diyerek kendi kendine söylendi. Eniştem, telefonla akşam eve geç geleceğini bildirdi. Biz yemeğimizi yedik. O akşam erkence yattım. Rüyamda annemi görebilmek için dua ettim.

Ertesi gün ablamın arkadaşları ile "Altın Günü" toplantısı varmış. Öğleden sonra hazırlanıp gitti. İlk geldiğim günlerde bir kez de ablamın evinde toplanmışlardı. O gün ben de evden çıkmamış, ablama yardım etmişim. Her ay birer küçük altın getirip kura çekerek sıra ile bir kişiye veriyorlarmış. Kimisi kocasından gizli katılıyormuş altın gününe. Altım, mutfak parasından kestiği paralarla alıyormuş. Yiyip içiyorlar, bol bol dedi kodu yapıyorlardı. Sigara içen kadınlara çok kızıyordum.

Bizim köyde Deli Döne'den başka sigara içen kadın görmedim ki. Annemler de bazen arkadaşlarıyla biraraya gelip çene çalarlardı. Ama onlar daha çok iş konuşurlardı. Bir de tarhana, bulgur, pekmez, pestil yapma zamanı birbirlerine yardıma giderlerdi. Şimdi aklıma geldi, köydeki kadınların şehirli kadınlar gibi paraları olmazdı.

Köye gerçi geldiği zaman, buğday, ceviz, yün fılan satarlar, parasıyla iplik, boncuk, patiska gibi şeyler

alırlardı. Ama doğrusunu söylemek gerekirse, onlar da bu işi kocalarından gizli yaparlardı. Bir gün, annemin çerçiden aldığı şeyleri babam görmüş, çok kızmıştı. "Seni kandırmış! Bir şeye ihtiyacın olursa bana söyle, ben pazardan alırım," demişti.

Ablamın toplantıya gittiği gün akşam eniştem elinde kocaman bir zarfla geldi. Ablam ne olduğunu biliyormuş. Açıp bakmadı bile. Onlar konuşurken alıp baktım. Düğün davetiyesiymiş. Yani okuntu. Bizim köyde kağıt yerine mendil gönderirlerdi ve adına okuntu derlerdi. Eniştemin patronunun kızı evlenecekmiş. Ablam düğüne gitmeye pek istekli değildi. Eniştem "Gitmezsek ayıp olur," dedi. Ablam sesini çıkarmayınca, gidecekleri belli oldu. Beni de götürmek istediler ama ben gitmek istemedim.

Cumartesi günü akşam düğüne gittiler. Onlar gelinceye kadar uyumadım, televizyon izledim. Eniştem eve geldiğinde biraz içkiliydi galiba. "Her ay bir düğün oluyor, ya da bir tanıdığın çocuğu sünnet oluyor. Eli boş gidilmiyor öyle yerlere! Böyle giderse batacağız..." dedi. Ablam duymamış gibi sesini çıkarmadı.

Belki de duymamıştı, çünkü çok dalgındı. Sonra benim yanıma geldi, saçlarımı okşadı. "Koçum benim..." dedi, "sana da böyle görkemli bir düğün yaparız. Yeter ki sen oku, iyi bir okul bitir." Birden ablama döndü, "Hatice, Hasan'm okula kaydını yaptırdın mı?" diye sordu. Ablam, "Pazartesi günü yaptıracağız," dedi.

'Aman ha gününü geçirmeyin de...' diyerek odasına geçti.

Pazartesi günü ablamla kayıt için okula gittik. Okulun kapısından girerken heyecandan titriyordum. Ablamın kolunu sımsıkı tuttum. Ablam bir zarfın içine gerekli kağıtları koymuştu. Kayıt yapılan yer çok kalabalıktı. Kuyrukta epeyce bekledik. Okula yardım için biraz para aldılar. İşimiz bitince sevinçle eve döndük.

13 Eylül Pazartesi günü, okula başladım. Okula ilk gittiğim gün ablam da geldi benimle. Okul bayram yeri gibi kalabalıktı. Sınıfımı bulduktan sonra çıkıp bahçede dolaştık biraz. Zil çalınca ablam gözlerimden öptü, ayrıldık. Arkamdan bağırıp servis aracının plakasını bir daha söyledi. Arkasına bakarak uzaklaştı.

İlk derste bir öğretmen geldi, müdür yardımcısı olduğunu söyledi. Oturacağımız sıraları belirledi. "Bir sorununuz olursa bana geleceksiniz," dedi. Okulun kurallarını anlattı. O gün ders yapmadık. Arkadaşlarımızla tanıştık. Okulu gezdik. Tuvaletlerin, kantinin yerlerini öğrendik. Ders programlarını, almamız gereken defterleri, gereçleri öğrendik.

Öğleyin eve dönerken servis aracında sanki bir düş gördüm gibi geldi bana. Ortaokula başladığıma inanamıyordum. Ablam balkonda bekliyormuş. Beni görünce el salladı, ben de ona el salladım. Zile basmadan! kapıyı açtı, kucakladı, öptü. İlk kez ablamın se-



Dünya DEMİRAL

vinçli, mutlu olduğunu gördüm. Beni karşısına dikip uzun uzun baktı, kravatımı düzelitti. Akşam eniştem de çok duygulandı. "Artık bizim de ortaokulda okuyan çocuğumuz var, bizim de öğrencimiz var," diyerek çok sevindi.

Günler haftaları, haftalar ayları kovaladı. Okulun sevilen, çalışkan öğrencilerinden biri olmayı başardım. Birinci dönemin sonunda okuldan teşekkür aldım. Ablamın, eniştemin sevincini görmeliydiniz. Ablam hemen babamlara mektup yazdı. Teşekkür kağıdının bir fotokopisini mektubun içine koyup gönderdi.

Babam mektubu almca, kim bilir nasıl sevinmiştir.....



